

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و تغذیه
گروهی ملی برخوبی سلامت

تومورهای مغزی

تومور مغزی رشد سلول های غیر طبیعی در مغز است که به شکل توده ای گروی رشد می کنند، اما می تواند به طور منتشر رشد کرده و به داخل بافت ها نفوذ کند. بیش از ۱۰۰ نوع تومور که از نظر بافت شناسی متفاوت هستند به عنوان زیرگروه تومورهای مغزی شناخته می شوند که به دلیل اثرات التهابی و نفوذ به داخل بافت ها علائم را ایجاد می کنند. بیشترین میزان وقوع تومورهای مغزی در دهه پنجم تا هفتم زندگی و شیوع آن اندکی در زنان بیش از مردان است. میزان مرگ و میر ناشی از آن طی دهه گذشته هم در مردان و هم در زنان کاهش یافته است.

علل و منشاء بیماری:

تومورهای مغزی به دو دسته اولیه و ثانویه تقسیم می‌گردند. تومورهای مغزی اولیه از سلول‌های خود مغز مشاً می‌گیرند و به صورت موضعی رشد می‌کنند که به ندرت به خارج از سیستم اعصاب مرکزی نفوذ می‌کنند. تغییرات زنتیکی خاص و در معرض قرار گرفتن تشبعات از عوامل پیدایش این نوع تومور می‌باشد. منشأ تومورهای مغزی ثانویه ساختمان‌های خارج از مغز مانند ریه، پستان، نواحی تحتانی دستگاه گوارش، پانکراس، کلیه و همچنین پوست بوده که شیوع این نوع دو برابر تومورهای مغزی اولیه می‌باشد.

علائم و نشانه‌های بیماری

علائم تومور مغزی معمولاً مربوط به اندازه تومور و جایی است که تومور در آن قرار دارد. از جمله این علائم سردرد یا فشار در سر که در صبح بدتر می‌شود، تهوع و استفراغ، مشکلات چشمی، مانند تاری دید، دوینیبا از دست دادن بینایی در طرفین بینایی، تشنج، تغییر در توانایی برای صحبت کردن، شنیدن، سرگیجه، مشکلات تفکر یا حافظه، اختلال در تعادل، وزوز گوش، کرختی و بی‌حسی صورت و زبان می‌تواند باشد.

تشخیص بیماری

تاریخچه بیماری و نحوه‌ی شکل گیری نشانه‌ها، در تشخیص تومورهای مغز حائز اهمیت است. تصویر برداری سی‌اسکن با ماده حاجب و MRI در تشخیص تومورها مغزی سودمند هستند. انسفالوگرام می‌تواند اواج غیر طبیعی مغز را که از نواحی اشغال شده توسط تومور ساطع می‌شود شناسایی نموده و به منظور ارزیابی حملات تشنجی لوب گیجگاهی مورد استفاده قرار گیرد. تجزیه و تحلیل مایع مغزی و نخاعی نیز یکی دیگر از روش‌های تشخیصی می‌باشد.

درمان بیماری

روش‌های درمانی گوناگونی مانند جراحی، شیمی درمانی، رادیوتراپی با پرتوخارجی به تنها یا همراه با دعم مورد استفاده قرار می‌گیرند. رابج ترین درمان برای تومورهای مغزی جراحی است که هدف آن از میان بردن تومورها به طور کلی یا در حد امکان بدون افزایش نقاچی عصبی همچون کوری یا فلنجی یا رفع نشانه‌ها از طریق برداشتن قسمتی از تومور می‌باشد. رادیوتراپی، اساس و بنیان درمان بسیاری از تومورهای مغزی است به علاوه امکان عود مجدد تومورهایی که بخشی از آن‌ها برداشته شده است را نیز کاهش می‌دهد. شیمی درمانی به تنها یا همراه با دعم را رادیوتراپی به منظور افزایش طول مدت بقای بیمار مورد استفاده قرار می‌گیرد. کورتیکواستروئیدها همچون دگزامتاژون و پردنیزولون، داروهای ادرار آور همچون سرم مانیتول و داروهای ضد تشنج نیز مورد استفاده قرار می‌گیرند.

آموزش های خودمراقبتی :

۱. آگاه بودن در رابطه با خطرات قرار گرفتن اندام های انتهایی دچار اختلالات حسی در معرض حرارت مثل کیف آب گرم، بالشتک های حرارتی و بخاری ها
۲. به آرامی فعالیت خود را افزایش دهید. زمان می برد تا تمام انرژی خود را برگردانید. با پیاده روی شروع کنید. هنگامی که در راه پله دستید از نرد ه دستی استفاده کنید. در ۲ ماه اول پس از جراحی بیش از ۲۰ پوند (۹ کیلوگرم) بلند نکنید. سعی کنید از کمر خم نشوید به سر شما فشار می آورد. در عوض، پشت خود را صاف نگه دارید و از زانو خم شوید.
۳. هنگام دوش گرفتن یا حمام کردن از کلاه دوش تا زمان کشیدن بخیه ها استفاده کنید. پس از آن، محل جراحی و زخم را به آرامی بشویید، خوب بشویید و خشک کنید.
۴. هیچ کرم یا لوسيونی را روی محل زخمها اطراف آن قرار ندهید. به مدت ۳ تا ۴ هفته از محصولات مو با مواد شیمیایی استفاده نکنید.
۵. داروهای تجویز شده جهت تسکین درد به میزان کافی و در فواصل زمانی مناسب به بیمار جهت تسکین درد و پیشگیری از عود مجدد داده شود.
۶. در صورت مشاهده موارد زیر به پزشک خود تماس حاصل نمائید :
در صورت تپ ۱۰ درجه فارنهایت (۳۸.۳ درجه سانتیگراد) یا بالاتر، لرز، فرمزی، تورم، ترشح، درد یا خونریزی از محل برش، سردردی که با داروهایی که پزشک به شما داده است بهبود نمی یابد، تغییرات بینایی (دو بینی)، مشکلات درست فکر کردن، گیجی یا خواب آلودگی بیشتر از حد معمول
۷. کشیدن بخیه ها روز چهاردهم بعد از عمل جراحی انجام شود.
۸. جهت بهبود وضعیت تغذیه در بیمار که دچار تهوع و استفراغ می باشد رژیم غذایی در حجم کم و دفعات بیشتر به بیمار داده شود. تغییر وضعیت حداقل هر دو ساعت بکار انجام شود.